

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De orthographia dictionum e Graecis tractarum

Johannes <Tortellius>

[Venedig], 12. Nov. 1484

Ioannis Tortellii Arretini commentariorum grammaticorum de Orthographia
dictionum dictionum e Graecis tractatum opus

[urn:nbn:de:bsz:31-299711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299711)

- Scripsitq; plura & uaria. Crudis cibis utebatur: & tenui pallio. Pueris semel aut bis tantum teste Laertio usus est: & ancillula quadam ne sexum odisse uideret. Erat ad eum facilis aditus. Euitauit neminem esse popularis. Nec tamen plusquam cum duobus aut tribus ambulabat. Fuere Zenones octo. Primus eleates Pyretis filius teste Apollodoro. Parmenides uero dixit illum fuisse natura filium Teleutagorae: adoptione uero Pyretis. Fuit teste Platone statura pœra: quae uocat sophistam Eleatē. Hunc iuuentore fuisse dialecticam sicut Empedocle rhetoricam testis est Aristoteles. Is cum Nearchum tyrannum: siue Diomedontem perfigare uellet captus est teste Heraclide. Et cum de coniurationibus interrogaret uolens significare tyrannum destitutū: rettulit omnes illius amicos cōscios esse. & cum simulasset se uelle ad illius aurem alloqui: ipsam mordicus apprehensam perforauit. uel teste Demetrio nasum arripuit. Dixitq; ad ciues: admiror uestram uecordiam: si hoc gratia: quae patior tyranno seruire statuitis. Sed cum complices coniurationis perferre cogeret: cōcisam dentibus linguam in os tyranni cōspuit: quo facto ciues tyrannum lapidauerunt. Secundus fuit stoicus: quae supra diximus. Tertius rhodius. Quartus historicus qui Pyrrhi in Italia gesta scripsit: epitomaeque romanarum & carthagenensium regum. Quintus Chryssippi discipulus. Sextus medicus acutae intelligentiae. Septimus grammaticus: cuius epigrammata ferunt. Octauus Sydonius philosophus epicureus qui de regno scripsit. De rebus. De nuptiis. De pietate Thyestae. De amoribus. Comœtaria in leges Platōis li. vii.
- Z** ephyrus cum y. graeco scribitur: uentus est occidentalis. De quo Oui. in primo de tristibus:
Nunc zephyrus sero uespere missus adest.
- Z** etis cum t. exili: & i. latino semper apud graecos scriptum coperi. quod multi ex nostris scribant Zetum cum u. in fine & non cum i. Fuit filius Boreae ex Orithyia: & frater Calais.
- Z** ethus dum cum th. aspirato scribitur: fuit teste Homero in xi. odissae: filius Iouis ex Antiopa: & frater Amphionis.
- Z** eugma cum eu. diph. subsequente. g. scribitur: dici potest latine conexio. Nam figura est: quae tunc quoque fit cum plures sensus uno uerbo claudunt. Quod tribus contingit modis. aut in primo uerbo: ut currimus nos & tu. & tunc dicitur prozeugma. In medio: ut tu curris & ille. & tunc dicitur mezeugma. In ultimo: ut Hic illius arma: Hic currus fuit. Similiter Terentius: Hoc tunc obsequium amicos: ueritas odium parit. Et dicitur hysterozeugma cum y. graeco aspirato.
- Z** eusis cum eu. diph. subsequente. s. & i. latino scribitur: fuit pictor Heracleotes maximus sua aetate. i. olympiade quinta: & nonagesima. Hic teste Pli. xxxv. natu. histo. peniculum ad magnam gloriam perduxit. Opesque tantas acquiriuit: ut institueret donare opera sua: eo quod nullo precio satis digno permutare posse diceret. Aequales eius & aemuli fuere Timates: Androgides: Theopompas: & Parrhasius: qui descendisse cum Zeufide in certamine traditur: ut uidimus in dictione Parrhasius. Idem teste eodem Pli. ferre pinxisse puerum uuas ferentem: ad quas cum aduolarent aues: percussit iratus operi & dixit: Uuas melius pinxi quam puerum. Nam si & hoc consummassem aues ipsae timuissent. Idem etiam Quintiliano teste luminum umbrarumque dicitur inuenisse rationem & plus membrum corporis dedit. Id amplius atque angustius ratus: atque (ut existimant) Homerum secutus: cui ualidissima quaeque forma etiam in foeminis placet.
- Z** euxo cum eu. diph. & x. consonante scribitur: fuit teste Hestio. in theogonia una ex nymphis filia oceani & tethyos.
- Z** odiaicus cum i. latino: & c. exili scribitur: dici potest a nobis aialis. Nam circulus est signorum: quae in formam aialium figurantur: & a ζωον: quod est aialis deriuat: ut aries taurus. & reliqua. Cingiturque totum caelum in obliquum: hoc est cancro circulus aeliuū: & capricorno hyemalē contingens. Unde dixit Virgilius in primo georgicorum: Obliquus qua se signorum uerteret ordo.
- Z** opyrus cum y. graeco scribitur: fuit Megabizi filius: cuius opera & industria (ut dixit Herodotus i. iiii. histo.) Darius babylonem cepit.
- Z** uthus cum th. aspirato scribitur: fuit teste Homero in x. odissae: Aeoli filius ex Lepatra.

IOANNIS Tortellii Arretini commentariorum grammaticorum de Orthographia dictionum et graecis tractatuum opus per Hermanum Lichtenstein coloniensem: Venetiis pridie Idus Nouembres accuratissime impressum: Anno salutis. M. CCCC. LXXXIII.

PRIMARIO LITTERARII ORDINIS VIRO CONSTANTINO ROBEGANO
NOTARIO TARVISANO HIERONYMVS BONONIVS .P. .S. .D.

Vorundam Hominum istis temporibus uaniloquentias: qui dum caeteris detrahunt sibi plurimum ascribere opinati: neminem uirum doctum cui non allatrent intactum relinquunt: aequo animo ferre non possum Constantine uir optime. Neque enim ingratitude qua isti hac in re potissimum coarguuntur: quicquam mihi stultius uideatur. Siquidem Guarinus ille Veronensis: Laurentius Vallensis: Arretini: Georgius Trapezuntius: compluresque alii doctissimi: qui romanam linguam maiorum incuria tanquam adificium putre uetustate collapsum: obliteratam prope extinctamque magno cum labore ac studii diligentia restituere